

ΣΤΟ ΣΑΡΚΟ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

ΧΡΥΣΟΠΗΓΗ ΦΛΩΡΙΑΔΑΣ ΒΑΛΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

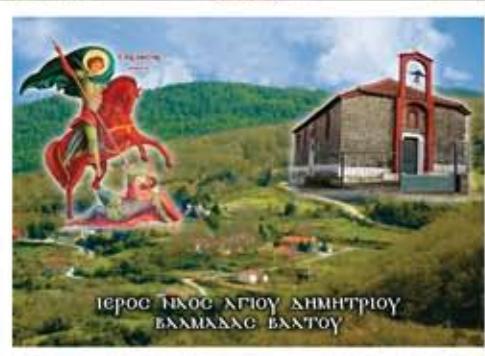
Τεύχος 9

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΗ ΒΑΛΜΑΔΑ

16-08
2014

1ο 2ο 3ο 4ο
Αντάμωμα Αντάμωμα Αντάμωμα Αντάμωμα
5ο 6ο 7ο 8ο
Αντάμωμα Αντάμωμα Αντάμωμα Αντάμωμα

ΟΛΟΙ ΕΚΕΙ !
**9ο Αντάμωμα
Πέμπτη (πρωί)
18 Αυγούστου 2022**

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1845

Ο Γ. Καπλάνης (διοικητής του bou τάγματος),
Ιωάννης Καραπανάκης (Δήμαρχος Αμβρακίας)
και Γεώργιος Σκυλοδήμος (Δήμαρχος Θυάμου)
γράφουν από τη Βαλμάδα προς τον Π. Κολποδίνο
(Διοικητή Ακαρνανίας) στη Βαλμάδα.

* Οι Γ. Καπλάνης, Ιωάννης Καραπανάκης και
Γεώργιος Σκυλοδήμος διαβεβαιώνουν εγγράφως
το Διοικητή Ακαρνανίας Π. Κολποδίνο ότι δε
σημειώθηκαν υποκινούμενες στάσεις
ή ταραχές στην επαρχία Βάλτου.

οἱ Ιωάννης
Ιωάννης Καραπανάκης
Γεώργιος Σκυλοδήμος

Valmada

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΒΑΛΜΑΔΙΩΤΩΝ

ΑΙΤΗΣΗ

Ομάδας Πρωτοβουλίας Βαλμαδιώτων, ως εκπροσώπου των κατοίκων του οικισμού Βαλμάδας του Δήμου Αμφιλοχίας Αιτωλοακαρνανίας.

ΠΡΟΣ

τον Περιφερειάρχη της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
κύριο Νεκτάριο Φαρμάκη.

ΠΑΤΡΑ

Σε ημιορεινή περιοχή του νομού Αιτωλοακαρνανίας ο οικισμός Βαλμάδας, ο οποίος υπάγεται στο Δήμο Αμφιλοχίας. Πρόκειται για ένα γραφικό χωριό με ενδιαφέρουσα ιστορική διαδρομή, η οποία και θα πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Ος πρωτεύουσα του Δήμου Θυάμου του νομού Αιτωλ/νίας κατά το δεύτερο ήμισθ του 19ου αιώνα, η Βαλμάδα με Σχολαρχείο, Ειρηνοδικείο, Αστυνομικό Τμήμα και έντεκα (11) εκκλησίες (υπάρχουν τα ερείπια), υπήρξε πολιτιστικό κέντρο, με ανάπτυξη και δραστηριότητα σε όλα τα επίπεδα, στην ευρύτερη περιοχή και για πολλές δεκαετίες ύστερα.

Η Γερμανική κατοχή και το γεγονός, ότι το χωριό είχε καεί από τα γερμανικά στρατεύματα, ανάγκασε τους κατοίκους του να μετακινηθούν προς τον μυχό του Αμβρακικού κόλπου, ή, ως εσωτερικοί μετανάστες, κυρίως οι νέοι, προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, έτσι, ώστε να παραμείνει στις εστίες του μικρός αριθμός οικογενειών.

Ήδη, όμως, από τα μέσα, περίπου, της δεκαετίας του 2010 αρκετοί είναι αυτοί, συνταξιούχοι κατά το πλείστον, οι οποίοι επιστρέφουν στο χωριό, στις ρίζες τους, και εγκαθίστανται μόνιμα, ή, αρκετοί από αυτούς, κατά τους καλοκαιρινούς μόνο μήνες. Έχουν μάλιστα κτισθεί και νέα σπίτια. Περί τον μήνα Αύγουστο κάθε έτους γίνονται διάφορες εκδηλώσεις, με την παρουσία εκπροσώπων διαφόρων αρχών και τη συμμετοχή πλήθους συντοπιτών. Ακόμα και αρχιερατικές λειτουργίες τελούνται στον Ι.Ν. Αγίου Δημητρίου. Φαίνεται δηλαδή, από τα γεγονότα, ότι τον τελευταίο καιρό η Βαλμάδα, για την οποία γίνεται λόγος, παρουσιάζει καταφανή σημάδια πληθυσμιακής ανάκαμψης.

Όμως προκειμένου να διευκολυνθεί η διαβίωση των ήδη μονίμων κατοίκων, αλλά και να ενισχυθεί, επί πλέον, η δυναμική παλιννόστησης των εκτός Βαλμάδας διαβιούντων, είναι απόλυτα αναγκαίο να λυθεί το θέμα της συγκοινωνίας και της ύδρευσης.

Την εκτέλεση του έργου υδροδότησης ανέλαβε ο Δήμος Αμφιλοχίας, όχι όμως και την ασφαλτόστρωση του κακο-

Ήμασταν δυο, ήμασταν τρεις, ήμαστε χίλιοι δεκατρείς.

Δεν έχεις δικαίωμα να ξεχάσεις ποτέ από πού προέρχεσαι!

συντηρημένου αγροτικού δρόμου Θεριακησίου - Βαλμάδας - Δρομίστας που συνδέει τον οικισμό Βαλμάδας με την Ιονία οδό και τις πλησιέστερες πόλεις (Άρτα και Αμφιλοχία), λόγω οικονομικής του αδυναμίας και παρά τις, πράγματι, καλές προθέσεις του Δημάρχου.

Το όλο έργο της ασφαλτόστρωσης είναι της τάξεως των εννέα (9), περίπου, χιλιομέτρων και ευχής έργο θα ήταν, αν εκτελεσθεί στο σύνολό του. Αν αυτό δημιουργεί οικονομικό πρόβλημα, με τα σημερινά δεδομένα, ας γίνει το απόλυτα αναγκαίο, δηλαδή η σύνδεση Θεριακησίου - Βαλμάδας, που δεν υπερβαίνει τα δυόμισι (2,5) χιλιόμετρα. Θα εξυπηρετηθεί σε μεγάλο βαθμό, συγκοινωνιακά, ο οικισμός Βαλμάδας και οι κάτοικοι θα σας είναι ευγνώμονες.

Σημειώνουμε, ότι η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη της γεωργίας, τη δημιουργία κτηνοτροφικών μονάδων, αλλά και για τον τουρισμό, αν δημιουργηθούν οι κατάλληλες υποδομές, λόγω της εξαιρετικής της φυσικής ομορφιάς και της, περιμετρικά, από την κορυφογραμμή του Αγίου Νικολάου, εκθαμβωτικής θέας των ποικιλόμορφων τοπίων σε ευρύτατο ορίζοντα.

Κύριε Περιφερειάρχη

Εκθέτοντας τα ανωτέρω, δώσαμε την πραγματική εικόνα μιας μικρής κοινωνίας εξειδικεύσαμε το πρόβλημα, η λύση του οποίου εναπόκειται, κατ' ανάγκη, στην Περιφέρεια. Πρόκειται, σαφώς, για ένα έργο όχι σημαντικής δαπάνης, η οποία, όμως (δαπάνη), για το Δήμο Αμφιλοχίας είναι σχεδόν απαγορευτική, ενώ για την Περιφέρεια είναι, προφανώς, προσεγγίσιμη και εφικτή, τουλάχιστον για τα δυόμισι, ως άνω, χιλιόμετρα.

Κλείνοντας υποβάλλουμε θερμή παράκληση να ικανοποιήσετε το προβαλλόμενο αίτημά μας, ώστε η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας να χρηματοδοτήσει το ως άνω έργο, σύμφωνα με την εκπονηθείσα ώριμη μελέτη, η οποία ήδη έχει υποβληθεί και βρίσκεται στο αρμόδιο Γραφείο της Περιφέρειας.

Σας ευχαριστούμε

Οι εκπροσωπούντες

την Ομάδα Πρωτοβουλίας Βαλμαδιώτων

1. Π. Σάββας Γεωργιάδης, Πρωτοπρεσβύτερος
2. Παντιώρας Ναπολέων
3. Ρεγκούτας Σπυρίδων

ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ Μαζί στο ταξίδι !

Από την αρχή, από τη σύστασή της, η ομάδα πρωτοβουλίας, όλοι εμείς, όλοι εσείς,
κάναμε πολλά και μπορούμε μαζί περισσότερα.

Η ΒΑΛΜΑΔΑ ΕΧΕΙ ΞΑΝΑ ΖΩΗ,
ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΟΛΩΝ ΜΑΣ.

**ΚΑΘΕ
ΑΝΤΑΜΩΜΑ
ΠΡΟΣΦΕΡΕ
ΞΕΧΩΡΙΣΤΕΣ
ΣΤΙΓΜΕΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΒΑΛΜΑΔΙΩΤΩΝ

Ο πρώτος λόγος

Σεβασμιώτατε, αγαπητοί Πατέρες, κύριε Δήμαρχες (Αντιδήμαρχες), κύριε Γενικές Γραμματέας, κύριοι Δημοτικοί Σύμβουλοι, αγαπητοί συγχωριανοί, που συναθροισθήκαμες εδώ σήμερα εκ περάτων της πατρίδας μας, αγαπητοί φίλοι του χωριού μας.

Ο λόγος είναι πολύ φτωχός για να εκφράσει την ευγνωμοσύνη και το σεβασμό μου και τα αισθήματά μου για αυτό που νιώθω σήμερα. Κατ' αρχάς υπολκίνομαι ευλαβικά στον Πανάγαθο Κύριό μας, στην Υπεραγία Θεοτόκο μας και στον προστάτη Άγιο μας, μεγαλομάρτυρα Δημήτριο, και εν συνεχεία καλωσορίζοντας τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας κ.κ. Κοσμά, τον καλό μας ποιμενάρχη, τον ακούραστο, τον προστηνή στην επικοινωνία του με τους άλλους, τον γλυκύ στους τρόπους, ο οποίος έχει το χάρισμα να εμπνέει τον σεβασμό, θέλω να τον ευχαριστήσω εκ μέρους όλων σας καθώς ανταποκρίθηκε άμεσα στο κάλεσμα της ομάδας πρωτοβουλίας των Βαλμαδιωτών της Αθήνας αλλά και των μονίμων κατοίκων του χωριού, να μας ευλογήσει με την παρουσία του στην τελεσθείσα Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και να μας απευθύνει πατρικό λόγο. Έχουμε να δούμε Δεσπότη στο χωριό μας, Σεβασμιώτατε, από το 1966.

Η Εκκλησία είναι το Σώμα του Χριστού, στο οποίο ο Χριστός, δια των αγίων Μυστηρίων, μας συσσωματώνει και μας κάνει μέλη Του. Δια του Χριστού ενωνόμεθα και κοινωνούμε με την Αγία Τριάδα και μεταξύ μας. Η ένωσις του Θεού με τους ανθρώπους, που υπήρχε στον Παράδεισο και διασπάσθηκε λόγω της αποστασίας και αμαρτίας των πρωτοπλάστων, αποκαθίσταται τώρα δια του Κυρίου Ήμών Ιησού Χριστού στην Εκκλησία και δη με την μετοχή μας στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, που τελέστηκε πριν από λίγο, και αυτή η ένωσή μας συνεχίζεται μέσα στην ενορία - στην ενοριακή ζωή.

Αυτή, όμως, η εμπειρία μέσα στο γεγονός της Θείας Λειτουργίας δεν πρέπει να σβήνει σαν μια στιγμιαία συγκίνηση, αλλά να προεκταθεί η Λειτουργία μέσα στην καθημερινή ζωή και να μεταμορφωθεί ολόκληρη η ζωή σε μία Λειτουργία, δια να γίνει το γραφείο μας το θυσιαστήριό μας, το εργοστάσιο ή το σπίτι μας ο ναός, η εργασία μας λειτουργία. Κυρίαρχη διαπίστωση στους χρόνους μας που διανύουμε είναι κυρίως η απομόνωση, η θλίψη, η αποξένωση που βιώνεται, η δυστοκία έκφρασης συναισθημάτων, καθώς ο νέος τρόπος ζωής μας εν γένει συμβάλλει αρνητικά στην επικοινωνία και στις μεταξύ μας σχέσεις. Μέσα από αυτή την αγωνία μας και την λαχτάρα μας για αντάμωμα, πριν από λίγους μήνες αποφασίσαμε την σημερινή συνάντηση, ώστε να ζήσουμε για λίγο όσο μπορούμε την κοινωνία, την κοινότητα.

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι προσκεκλημένοι, αισθανόμαστε ιδιαίτερη τιμή και χαρά για την ανταπόκριση όλων σας στο σημερινό κάλεσμα - αντάμωμα των Βαλμαδιωτών στην γενέτειρά τους. Είναι γνωστό σε όλους μας, ότι η Βαλμάδα είναι ένα ιστορικό χωριό. Η ιστορία της, γνωστή σε πολλούς από μας, αναδείχτηκε πρόσφατα με το βιβλίο του συντοπίτη μας, εκπαιδευτικού Αποστόλη Τσακούμη. Η Βαλμάδα κάηκε από τους Τούρκους το 1806. Το καλοκαίρι του 1807 πέρασε από το χωριό μας ο αρχηγός της Εθνικής μας Κλεφτουριάς,

**ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ ΒΓΗΚΕ ΜΕ ΥΛΙΚΟ:
ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΒΑΛΜΑΔΙΩΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΕΡ ΣΑΒΒΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ.
ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΕΓΙΝΕ ΧΡΗΣΗ ΥΛΙΚΟΥ
ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΒΕΛ. ΤΣΑΚΟΥΜΗ:
Η ΒΑΛΜΑΔΑ ΒΑΛΤΟΥ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ.**

Βαλμάδα, Αύγουστος 2014

Αντώνης Κατσαντώνης, καθ' οδόν προς την Λευκάδα και αναγνωρίστηκε από την χαμένη αδελφή του Κατερίνα, η οποία ζούσε στη Βαλμάδα ως ψυχοπαίδα. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο άρχισε η μετανάστευση πολλών Βαλμαδιωτών προς τα πεδινά, και κυρίως προς το Μενίδι. Άλλοι έφυγαν για την Αθήνα αναζητώντας καλύτερη τύχη. Το δυναμικό του χωριού άρχισε να φθίνει.

Στο μεταξύ, λίγες οικογένειες παρέμειναν στο χωριό ως λίγοι φρουροί για να "φυλάνε Θερμοπύλες", στους οποίους χρωστάμε μεγάλη ευγνωμοσύνη. Οι άνθρωποι αυτοί διατηρούσαν την Εκκλησία του Αγίου Δημητρίου ανοιχτή. Οργάνωναν το πανηγύρι και άλλες λατρευτικές εκδηλώσεις. Καλωσόριζαν και φιλοξενούσαν τον κάθε επισκέπτη, κράτησαν έτσι ζωντανές τις παραδόσεις του χωριού και άσβεστη την σπίθα της νοσταλγίας επιστροφής στα "πάτρια", η οποία έμελλε να αναζωπυρωθεί τον τελευταίο καιρό.

Ο οικισμός καταργήθηκε "στα χαρτιά" από το 2001, με απόφαση του τότε Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μενίδου, λόγω έλλειψης κατοίκων, αλλά όμως δεν καταργήθηκε στις καρδιές όλων μας. Την τελευταία, όμως, δεκαετία άρχισε η αντίστροφη μέτρηση. Ορισμένοι, κυρίως συνταξιούχοι, από Αθήνα, Αγρίνιο, Μενίδι, άρχισαν να επιστρέφουν στο χωριό, στις ρίζες τους, άλλοι μόνιμα και άλλοι τα καλοκαίρια. Κατά την εορτή της Παναγίας (το Δεκαπενταύγουστο) και κατά την εορτή του πολιούχου Αγίου Δημητρίου προσέρχονται αρκετοί πατριώτες κι άλλοι προσκυνητές. Σήμερα η Βαλμάδα βρίσκεται σε περίοδο αναδιοργάνωσης, ξαναζωντανέματος. Ευχηθείτε Σεβασμιώτατε, η φλόγα που άναψε σήμερα με το αντάμωμα αυτό να δυναμώσει και να γίνει φωτιά ώστε το μικρό αυτό χωριό να αποκτήσει ξανά την παλαιά του αίγλη και ζωντάνια, και μάλιστα σε αυτόν τον ναό να τελεστούν και πάλι μυστήρια γάμου και βαπτίσεως, καθώς όπως πληροφορήθηκα σαν σήμερα προ 34 ετών έγινε ο τελευταίος γάμος και προ 2 ετών τελέστηκε βάπτιση.

Τελειώνοντας, ευχαριστίες απευθύνουμε:

- 1) στη Δημοτική Αρχή και το Δασαρχείο Αμφιλοχίας για τις συντονισμένες ενέργειες τους, που συμβάλλουν στην βελτίωση του δρόμου Θεριακήσου-Βαλμάδας,
- 2) στον τηλεοπτικό σταθμό του Αγρινίου, "Αχελώος", για την κάλυψη της εκδήλωσής μας και
- 3) στους συντοπίτες μας εκείνους, οι οποίοι είχαν να έρθουν πάρα πολλά χρόνια και μας τίμησαν με την παρουσία τους, τους επιστήμονες εκείνους που αναδείχθηκαν τόσο στο δικαστικό σώμα όσο και στον πανεπιστημιακό χώρο και τον εκπαιδευτικό, εν γένει.

Σεβασμιώτατε, παρακαλούμε να μας απευθύνετε "λόγον πατρικόν", αφού πρώτα σας παρακαλούμε να δεχθείτε ως ένδειξη ευγνωμοσύνης μας μία αναμνηστική πλακέτα, όπου εμφαίνεται το χωριό μας με τον προστάτη Άγιο Δημήτριο και τον ναό.

**Π. Σάββας Γεωργιάδης
Πρωτοπρεσβύτερος**

ΤΟ ΠΑΡΦΚΟ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

**ΜΕ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΜΑΤΙΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΤΟΥ
ΥΛΙΚΟ
ΔΙΝΕΙ ΜΙΑ ΆΛΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ
ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ**

Η Βαλμάδα στο πέρασμα του χρόνου

Οι δάσκαλοι, οι ιερείς, ο υπουργός.
Ένα σπίτι, μια πόρτα.
Τα δικά μας "χαλάσματα", η ψυχή μας.

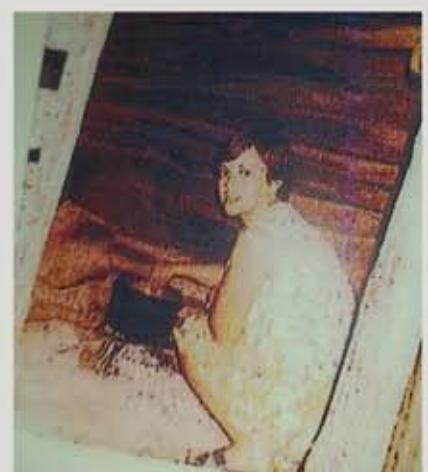
* Πώς να μη θυμηθώ
την τραμπάλα!
Με δύναμη και τόλμη
ξεπερνούσαμε τα όρια μας.

ΤΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ ΔΕΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΟΝ ΤΟΠΟ Τώρα μένει ο τόπος να μας θυμίζει!

Ένα δέμα ακόμα προσανάρματα
από το ευλογημένο δάσος.
Τελειώνει και ο Λάμπρος το
αμπάλιασμα, της γης μας
το θρεπτικό τριφύλλι
για τα ζωντανά το χειμώνα.
Η Παναγιώτα, κάτι θα
ετοίμασε στη γωνιά. Από μικρή
βοηθάει, όπως όλοι.
Μια μέρα ακόμα του Θεού
θα περάσει. Κάπως έτσι
περάσαμε και μεις.
Ένα καλύτερο μέλλον σε όλους,
με τις θύμισες που αξίζουν.

Η Βαλμάδα στο πέρασμα του χρόνου

Η Βαλμάδα Βάλτου Αιτωλοακαρνανίας είναι ένα μικρό αλλά ιστορικό χωριό του σημερινού Δήμου Αμφιλοχίας. Βρίσκεται ανάμεσα από τη Φλωριάδα, το Θεριακίσι, το Ελαιοχώρι, την Ι.Μ. Ρέθα, τη Δρομίστα και το Θύαμο.

1806: Η Βαλμάδα κάηκε από τους Τούρκους

1807: Πέρασε από τα ιστορικά χώματά της ο αρχηγός της Εθνικής μας Κλεφτουριάς, Αντώνης Κατσαντώνης.

1841-1857: Η Βαλμάδα ήταν πρωτεύουσα του Δήμου Θυάμου. Ήταν έδρα πολλών υπηρεσιών και γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη. Είχε συνολικά 11 Εκκλησίες. Από αυτές σήμερα τρεις είναι δρυθιες και λειτουργούνται (Άγιος Δημήτριος, Κοίμηση Θεοτόκου, Άγιος Νικόλαος).

1859: Ανακαινίστηκε ο κεντρικός ενοριακός ναός του Αγίου Δημητρίου. Είναι ένας πετρόκτιστος, επιβλητικός και μεγαλόπρεπος ναός, ρυθμού μονόκλιτης Βασιλικής. Το τέμπλο του ναού φιλοτεχνήθηκε μεταξύ των ετών 1943 και 1950.

1943: Η Βαλμάδα κάηκε από τους Ιταλούς.

Μετά το Β'Παγκόσμιο πολέμο άρχισε η μετανάστευση πολλών Βαλμαδιώτων προς Μενίδι Αιτωλ/νίας και Αθήνα. Το δυναμικό του χωριού άρχισε να φθίνει προοδευτικά.

1970: Περίπου το 1970 το δασαρχείο Αμφιλοχίας για τις ανάγκες υλοτόμησης της περιοχής έκανε τη διάνοιξη του στέρεου χωματόδρομου Θεριακίσι-Βαλμάδα-Δρομίστα με καλά τεχνικά έργα.

1979: Κλείνει το μονοθέσιο Δημοτικό σχολείο Βαλμάδας. Στην πορεία του χρόνου λίγες οικογένειες έμειναν στο χωριό, οι οποίες κράτησαν ζωντανές τις παραδόσεις του και άσβεστη τη σπίθα της νοσταλγίας για επιστροφή των ξενιτεμένων στις ρίζες τους.

2001: Καταργείται ο οικισμός της Βαλμάδας, του τότε Δήμου Μενιδίου, λόγω έλλειψης του κατώτατου πληθυσμιακού ορίου.

2015: Επανίδρυση του οικισμού της Βαλμάδας ως αυτοτελούς οικισμού του Δήμου Αμφιλοχίας, με την από 20-5-2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αμφιλοχίας. Τα τελευταία χρόνια η σπίθα της νοσταλγίας πολλών Βαλμαδιώτων για επιστροφή στις ρίζες τους έγινε φλόγα, η οποία μέχρι σήμερα διατηρείται άσβεστη. Αρκετοί συγχωριανοί άρχισαν να ανακαίνιζουν τα παλιά σπίτια τους ή να κτίζουν νέα.

Σημαντικό ρόλο στο ξαναζωντάνεμα της Βαλμάδας διαδραμάτισε και διαδραματίζει η «Ομάδα Πρωτοβουλίας Βαλμαδιώτων Βάλτου», που εδρεύει στα Άνω Ιλίσια του Δήμου Ζωγράφου. Επικεφαλής και ψυχή του Συλλόγου αυτού είναι ο π. Σάββας Γεωργιάδης, θεολόγος και νομικός, εφημέριος του Ι.Ν. Αγίου Γερασίμου Άνω Ιλισίων, ο οποίος πρωτοστατεί στο ξαναζωντάνεμα της Βαλμάδας.

Η έκδοση του βιβλίου « Η Βαλμάδα Βάλτου Αιτωλωακαρνανίας στο χρόνο», από τον υπογράφοντα, το 2013, ξύπνησε και ταρακούνησε περισσότερο τις συνειδήσεις των Βαλμαδιώτων.

ΣΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

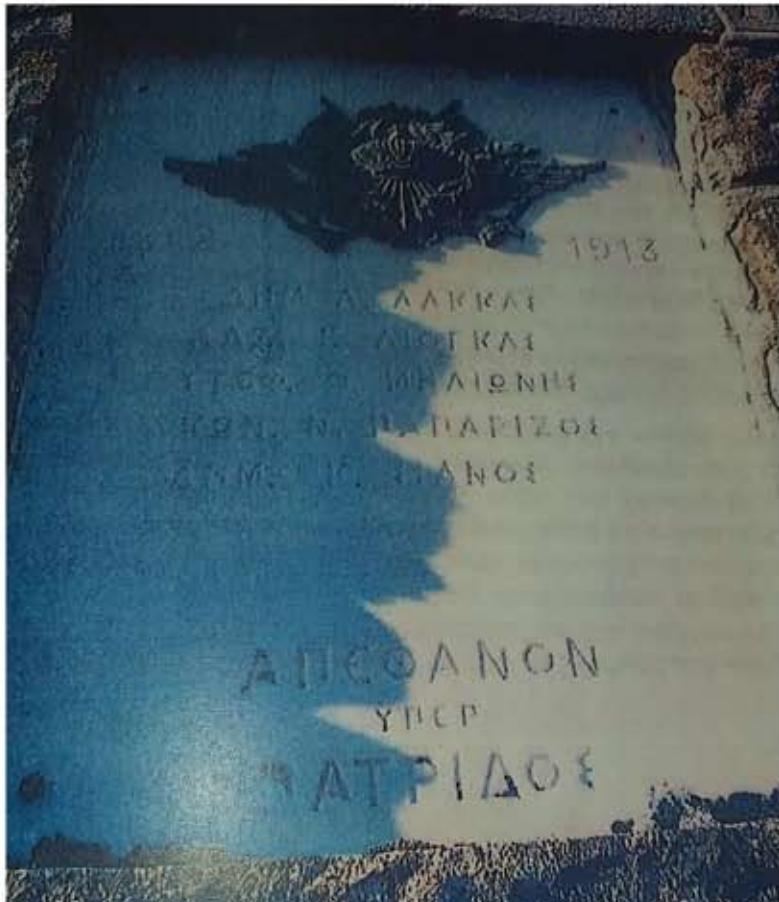

Χωράγαμε όλοι

Τότε με τις έντεκα (11) εκκλησιές είχαμε άπλα, στους λόφους, στα ξέφωτα, στα ρέματα. Κάθε ταράφι κι ο τόπος του και το βίος του. Στις γιορτές, στις βαφτίσεις, στους γάμους, στις αρρώστιες, στους θανάτους, ερχόμασταν κοντά.

Θηλάζαμε τη μάνα μας γη, για καρπούς και γάλα. Τη φροντίζαμε και μας ζούσε. Σεβόμασταν το κάθε τι και τον καθένα. Την άλλη μέρα όλοι μαζί, στην ίδια βιοπάλη. Μικρός ο χώρος για μικρότερες που θα σε ακολουθούσαν για πάντα.

Η Βαλμάδα στο πέρασμα του χρόνου

ΕΛΑΤΕ
ΚΑΙ
ΠΑΛΙ
ΣΕ
ΟΤΙ
ΑΓΑ
ΠΑ
ΜΕ

ΚΑΠΟΤΕ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

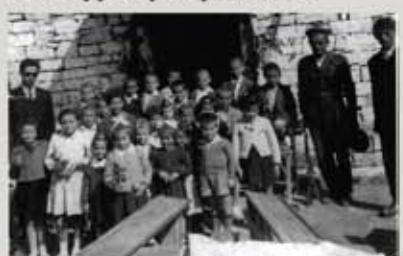

Μάνα μου γεννήτρα

Στο φευγιό από τη Βαλμάδα, δύσκολος και μακρύς ο δρόμος. Πήγες παντού. Είσαι παντού.

Κι αν στάθηκες τυχερός, αγνάντεψες ξανά τον τόπο. Μύρισες τις βελανιδιές την Άνοιξη, δροσίστηκες στους ίσκιους το καλοκαίρι, στο ξεροβόρι έβαλες κι άλλα ξύλα στο τζάκι. Περπάτησες στα παχιά φύλλα του Φθινοπώρου, έθαψες τους καρπούς για το μέλλον. Ίσως και μόνο για τα παιδιά τού κότσιφα, τα παιδιά τού αγριογούρουνου.

Είσαι πάλι εδώ. Θα σε κυριέψει η ανατολή των βουνών. Από το λόφο θα δεις τη δύση. Στα μάτια σου το ταξίδι, η δική σου πορεία. Κι αν φοβήθηκες δε λύγισες. Έλα να σε αγκαλιάσω παιδί μου.

Η Βαλμάδα στο πέρασμα του χρόνου

ΑΚΙΝΗΤΟΙ ...

Στη μαγεία τού φακού. Ήρθε ο φωτογράφος με το κινητό του μηχάνημα. Θα μας απαθανατίσει. Θα γίνουμε κορνίζα. Ίσως να μας δει και η θεία η Λόπη στην Αυστραλία. Τα καλά του πανηγυριού, της μεγάλης γιορτής. Πόσο προόδευσε ο άνθρωπος. Με ένα κλικ και σε γράφει για πάντα και είσαι εδώ παρόν κι ας μην υπάρχεις.

Κι αν οι μόνοι δεσμοί φτάσει να είναι μια φωτογραφία, έλα να ανταμωθούμε αδερφέ. Πώς να ξεχάσεις τη ζωή; Τα παιγνίδια στ' αλώνι, το τσίμπημα τού σκορπιού, τα βάσανα τής μάνας, την κούραση τού πατέρα. Κι αν πολλά χάθηκαν, έσβησαν στον καιρό, μένουν εδώ τα ίχνη στον Τόπο.

Έλα στη γιορτή. Θα τραγουδήσει τ' αηδόνι. Ένας λευκός κότσιφας, μάλλον σε όνειρο, κρατούσε ένα μαύρο ζουμερό σκουλίκι. Τόσο πολύ να άλλαξαν όλα; Έλα στη γιορτή, θα πάρουν τη σκυτάλη οι νέοι άνθρωποι, να μας κρατήσουν στο μέλλον.

Η Βαλμάδα με νέα πνοή !

**ΚΙ ΑΝ ΕΙΣΑΙ
ΜΑΚΡΙΑ !
ΚΙ ΑΝ ΕΙΣΑΙ
ΚΟΝΤΑ !
ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΕΚΕΙ !
ΤΟ ΘΕΛΕΙ
Η ΨΥΧΗ ΣΟΥ !**

Κατάλογος Βουλευτικών Εκλογών 1850

29	97	B. Karpfen	29	X	-	+
30	98	B. Karpfen	30	-	-	+
41	99	B. Karpfen	41	-	-	+
42	100	B. Karpfen	42	-	-	+
43	101	B. Karpfen	43	-	-	+
44	102	B. Karpfen	44	X	-	+
45	103	B. Karpfen	45	X	-	+
46	104	B. Karpfen	46	-	-	+
47	105	B. Karpfen	47	-	-	+
48	106	B. Karpfen	48	-	-	+
49	107	B. Karpfen	49	-	-	+
50	108	B. Karpfen	50	-	-	+
51	109	B. Karpfen	51	-	-	+
52	110	B. Karpfen	52	-	-	+
53	111	B. Karpfen	53	-	-	+
54	112	B. Karpfen	54	-	-	+
55	113	B. Karpfen	55	-	-	+
56	114	B. Karpfen	56	-	-	+
57	115	B. Karpfen	57	-	-	+
58	116	B. Karpfen	58	-	-	+
59	117	B. Karpfen	59	-	-	+
60	118	B. Karpfen	60	-	-	+
61	119	B. Karpfen	61	-	-	+
62	120	B. Karpfen	62	-	-	+
63	121	B. Karpfen	63	-	-	+
64	122	B. Karpfen	64	-	-	+
65	123	B. Karpfen	65	-	-	+
66	124	B. Karpfen	66	-	-	+
67	125	B. Karpfen	67	-	-	+
68	126	B. Karpfen	68	-	-	+
69	127	B. Karpfen	69	-	-	+
70	128	B. Karpfen	70	-	-	+
71	129	B. Karpfen	71	-	-	+
72	130	B. Karpfen	72	-	-	+
73	131	B. Karpfen	73	-	-	+
74	132	B. Karpfen	74	-	-	+
75	133	B. Karpfen	75	-	-	+
76	134	B. Karpfen	76	-	-	+
77	135	B. Karpfen	77	-	-	+
78	136	B. Karpfen	78	-	-	+
79	137	B. Karpfen	79	-	-	+
80	138	B. Karpfen	80	-	-	+
81	139	B. Karpfen	81	-	-	+
82	140	B. Karpfen	82	-	-	+
83	141	B. Karpfen	83	-	-	+
84	142	B. Karpfen	84	-	-	+
85	143	B. Karpfen	85	-	-	+
86	144	B. Karpfen	86	-	-	+
87	145	B. Karpfen	87	-	-	+
88	146	B. Karpfen	88	-	-	+
89	147	B. Karpfen	89	-	-	+
90	148	B. Karpfen	90	-	-	+
91	149	B. Karpfen	91	-	-	+
92	150	B. Karpfen	92	-	-	+
93	151	B. Karpfen	93	-	-	+
94	152	B. Karpfen	94	-	-	+
95	153	B. Karpfen	95	-	-	+
96	154	B. Karpfen	96	-	-	+
97	155	B. Karpfen	97	-	-	+
98	156	B. Karpfen	98	-	-	+
99	157	B. Karpfen	99	-	-	+
100	158	B. Karpfen	100	-	-	+
101	159	B. Karpfen	101	-	-	+
102	160	B. Karpfen	102	-	-	+
103	161	B. Karpfen	103	-	-	+
104	162	B. Karpfen	104	-	-	+
105	163	B. Karpfen	105	-	-	+
106	164	B. Karpfen	106	-	-	+
107	165	B. Karpfen	107	-	-	+
108	166	B. Karpfen	108	-	-	+
109	167	B. Karpfen	109	-	-	+
110	168	B. Karpfen	110	-	-	+
111	169	B. Karpfen	111	-	-	+
112	170	B. Karpfen	112	-	-	+
113	171	B. Karpfen	113	-	-	+
114	172	B. Karpfen	114	-	-	+
115	173	B. Karpfen	115	-	-	+
116	174	B. Karpfen	116	-	-	+
117	175	B. Karpfen	117	-	-	+
118	176	B. Karpfen	118	-	-	+
119	177	B. Karpfen	119	-	-	+
120	178	B. Karpfen	120	-	-	+
121	179	B. Karpfen	121	-	-	+
122	180	B. Karpfen	122	-	-	+
123	181	B. Karpfen	123	-	-	+
124	182	B. Karpfen	124	-	-	+
125	183	B. Karpfen	125	-	-	+
126	184	B. Karpfen	126	-	-	+
127	185	B. Karpfen	127	-	-	+
128	186	B. Karpfen	128	-	-	+
129	187	B. Karpfen	129	-	-	+
130	188	B. Karpfen	130	-	-	+
131	189	B. Karpfen	131	-	-	+
132	190	B. Karpfen	132	-	-	+
133	191	B. Karpfen	133	-	-	+
134	192	B. Karpfen	134	-	-	+
135	193	B. Karpfen	135	-	-	+
136	194	B. Karpfen	136	-	-	+
137	195	B. Karpfen	137	-	-	+
138	196	B. Karpfen	138	-	-	+
139	197	B. Karpfen	139	-	-	+
140	198	B. Karpfen	140	-	-	+
141	199	B. Karpfen	141	-	-	+
142	200	B. Karpfen	142	-	-	+
143	201	B. Karpfen	143	-	-	+
144	202	B. Karpfen	144	-	-	+
145	203	B. Karpfen	145	-	-	+
146	204	B. Karpfen	146	-	-	+
147	205	B. Karpfen	147	-	-	+
148	206	B. Karpfen	148	-	-	+
149	207	B. Karpfen	149	-	-	+
150	208	B. Karpfen	150	-	-	+
151	209	B. Karpfen	151	-	-	+
152	210	B. Karpfen	152	-	-	+
153	211	B. Karpfen	153	-	-	+
154	212	B. Karpfen	154	-	-	+
155	213	B. Karpfen	155	-	-	+
156	214	B. Karpfen	156	-	-	+
157	215	B. Karpfen	157	-	-	+
158	216	B. Karpfen	158	-	-	+
159	217	B. Karpfen	159	-	-	+
160	218	B. Karpfen	160	-	-	+
161	219	B. Karpfen	161	-	-	+
162	220	B. Karpfen	162	-	-	+
163	221	B. Karpfen	163	-	-	+
164	222	B. Karpfen	164	-	-	+
165	223	B. Karpfen	165	-	-	+
166	224	B. Karpfen	166	-	-	+
167	225	B. Karpfen	167	-	-	+
168	226	B. Karpfen	168	-	-	+
169	227	B. Karpfen	169	-	-	+
170	228	B. Karpfen	170	-	-	+
171	229	B. Karpfen	171	-	-	+
172	230	B. Karpfen	172	-	-	+
173	231	B. Karpfen	173	-	-	+
174	232	B. Karpfen	174	-	-	+
175	233	B. Karpfen	175	-	-	+
176	234	B. Karpfen	176	-	-	+
177	235	B. Karpfen	177	-	-	+
178	236	B. Karpfen	178	-	-	+
179	237	B. Karpfen	179	-	-	+
180	238	B. Karpfen	180	-	-	+
181	239	B. Karpfen	181	-	-	+
182	240	B. Karpfen	182	-	-	+
183	241	B. Karpfen	183	-	-	+
184	242	B. Karpfen	184	-	-	+
185	243	B. Karpfen	185	-	-	+
186	244	B. Karpfen	186	-	-	+
187	245	B. Karpfen	187	-	-	+
188	246	B. Karpfen	188	-	-	+
189	247	B. Karpfen	189	-	-	+
190	248	B. Karpfen	190	-	-	+
191	249	B. Karpfen	191	-	-	+
192	250	B. Karpfen	192	-	-	+
193	251	B. Karpfen	193	-	-	+
194	252	B. Karpfen	194	-	-	+
195	253	B. Karpfen	195	-	-	+
196	254	B. Karpfen	196	-	-	+
197	255	B. Karpfen	197	-	-	+
198	256	B. Karpfen	198	-	-	+
199	257	B. Karpfen	199	-	-	+
200	258	B. Karpfen	200	-	-	+
201	259	B. Karpfen	201	-	-	+
202	260	B. Karpfen	202	-	-	+
203	261	B. Karpfen	203	-	-	+
204	262	B. Karpfen	204	-	-	+
205	263	B. Karpfen	205	-	-	+
206	264	B. Karpfen	206	-	-	+
207	265	B. Karpfen	207	-	-	+
208	266	B. Karpfen	208	-	-	+
209	267	B. Karpfen	209	-	-	+
210	268	B. Karpfen	210	-	-	+
211	269	B. Karpfen	211	-	-	+
212	270	B. Karpfen	212	-	-	+
213	271	B. Karpfen	213	-	-	+
214	272	B. Karpfen	214	-	-	+
215	273	B. Karpfen	215	-	-	+
216	274	B. Karpfen	216	-	-	+
217	275	B. Karpfen	217	-	-	+
218	276	B. Karpfen	218	-	-	+
219	277	B. Karpfen	219	-	-	+
220	278	B. Karpfen	220	-	-	+
221	279	B. Karpfen	221	-	-	+
222	280	B. Karpfen	222	-	-	+
223	281	B. Karpfen	223	-	-	+
224	282	B. Karpfen	224	-	-	+
225	283	B. Karpfen	225	-	-	+
226	284	B. Karpfen	226	-	-	+
227	285	B. Karpfen	227	-	-	+
228	286	B. Karpfen	228	-	-	+
229	287	B. Karpfen	229	-	-	+
230	288	B. Karpfen	230	-	-	+
231	289	B. Karpfen	231	-	-	+
232	290	B. Karpfen	232	-	-	+
233	291	B. Karpfen	233	-	-	+
234	292	B. Karpfen	234	-	-	+
235	293	B. Karpfen	235	-	-	+
236	294	B. Karpfen	236	-	-	+
237	295	B. Karpfen	237	-	-	+
238	296	B. Karpfen	238	-	-	+
239	297	B. Karpfen	239	-	-	+
240	298	B. Karpfen	240	-	-	+
241	299	B. Karpfen	241	-	-	+
242	300	B. Karpfen	242	-	-	+
243	301	B. Karpfen	243	-	-	+
244	302	B. Karpfen	244	-	-	+
245	303	B. Karpfen	245	-	-	+
246	304	B. Karpfen	246	-	-	+
247	305	B. Karpfen	247	-	-	+
248	306	B. Karpfen	248	-	-	+
249	307	B. Karpfen	249	-	-	+
250	308	B. Karpfen	250	-	-	+
251	309	B. Karpfen	251	-	-	+
252	310	B. Karpfen	252	-	-	+
253	311	B. Karpfen	253	-	-	+
254	312	B. Karpfen	254	-	-	+
255	313	B. Karpfen	255	-	-	+
256	314	B. Karpfen	256	-	-	+
257	315	B. Karpfen	257	-	-	+
258	316	B. Karpfen	258	-	-	+
259	317	B. Karpfen	259	-	-	+
260	318	B. Karpfen	260	-	-	+
261	319	B. Karpfen	261	-	-	+
262	320	B. Karpfen	262	-	-	+
263	321	B. Karpfen	263	-	-	+
264	322	B. Karpfen	264	-	-	+
265	323	B. Karpfen	265	-	-	+
266	324	B. Karpfen	266	-	-	+
267	325	B. Karpfen	267	-	-	+
268	326	B. Karpfen	268	-	-	+
269	327	B. Karpfen	269	-	-	+
270	328	B. Karpfen	270	-	-	+
271	329	B. Karpfen	271	-	-	+
272	330	B. Karpfen	272	-	-	+
273	331	B. Karpfen	273	-	-	+
274	332	B. Karpfen</td				

Αθ. Κατζιούλης
Αθ. Χαϊδάκης
Ανδρίας Πρεβεζιάνος
Αναστ. Ζαρκαδούλας
Αθ. Λύρας

Βασίλ. Παντιώρας
Βασίλ. Κατζιούλης
Βασίλ. Μαλτέζου
Βασίλ. Πρεβεζιάνου
Βασίλ. Μαργάρης
Βασίλ. Μπανούζης
Γεώρ. Μεριούνης
Γεώρ. Κουμζέλης*
Γεώρ. Κατζιούλης
Γεώρ. Ρεβίθης
Γεώρ. Τάτζης
Γεώρ. Πρεβεζιάνος
Γεώρ. Ρεγκούτας
Γεώρ. Ψυχογιούλης
Γιώτης Ντζιουμερκιώτη
Γεωργούλας Ιωάννου
Γεώρ. Κούτζικος
Γεώρ. Μαλτέζου
Δήμος Παντιώρας
Δημ. Μπανούζης
Δημ. Κασβύκης
Δημ. Ρεβίθης
Δημ. Τολιάς
Δημ. Μονάντερος

Ευαγγέλης Χρήστου
Θανάσης Δημητρίου
Ιωά. Τολιάς
Ιωά. Παντιώρας
Ιω. Βλάχος
Ιω. Λύρος
Ιω. Καναράς

Όνόματα από τη Βαλμάδα

Δάφνιο στεφάνι για εσένα

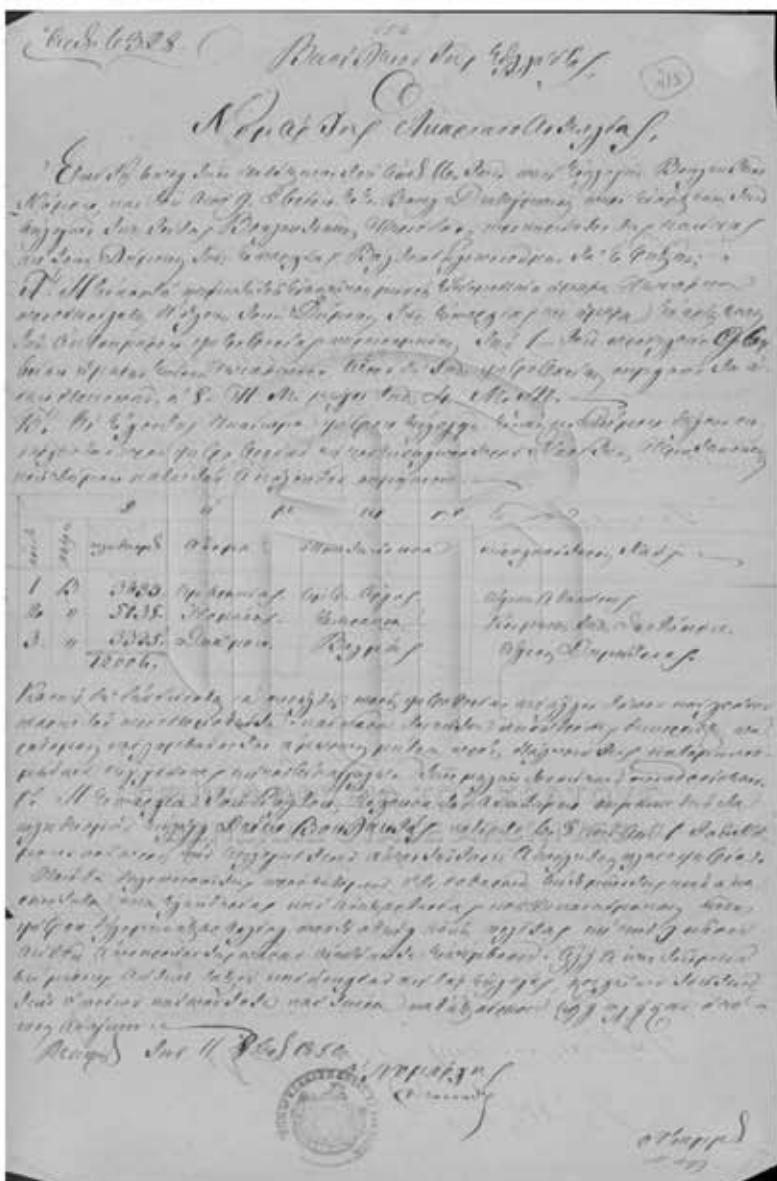
Πολέμησες το 1821,
συμμετείχες στην ίδρυση
του νεοελληνικού κράτους,
μας ἐδωσες την πνοή σου
να υπάρχουμε εμείς
σήμερα !

**ΣΗΜΕΡΑ, ΣΤΟ ΝΑΟ
ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΗΣ
ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ,
στο περιβόλι του,
βρίσκουν ανάπαυση
οι θανόντες.**

Βουλευτικές Εκλογές 1850, Δήμος Θυάμου Επαρχίας Βάλτου ΑκαρνανοΑιτωλίας

B.D.S. Duapois. Breyne's ages D'apres

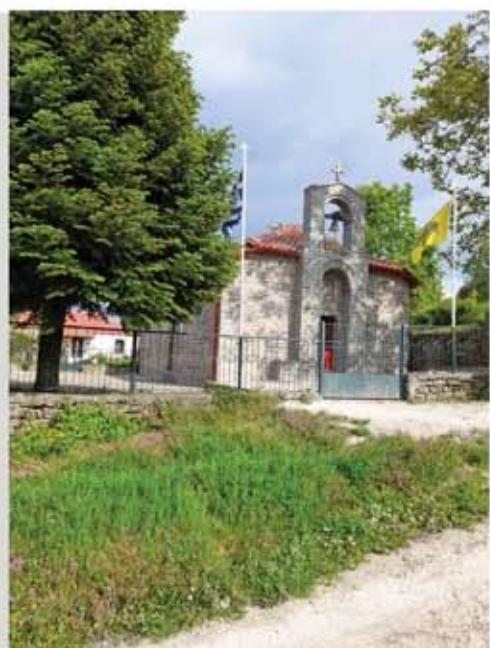

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Προσκυνητής
στη χάρη σου

Η Βαλμάδα
με μπροστάρη
τον άγιο της,
τον άγιο
Δημήτριο,
φιλοδοξεί
να γράψει,
και πάλι,
νέες σελίδες
στην
πολύχρονη
Ιστορία της.

ΑΡΧΕΙΟ Συλλογή μνημάτων
ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΣΕΙΡΑ Τμήμα 1, Έφερος 2*, "Ευδοκία επιγράφη"
ΑΡΧΕΙΑΚΗ ΥΠΟΔΙΕΥΤΗΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΑΚΕΛΟΥ 6: Ευδοκία επιρρώσιας Βούζλων
ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΟΦΑΚΕΛΟΥ 2: Ευδοκία Διηρευ Θυάρεων
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΤΑΒΟΝ 1844, 1856, 1862, 1850
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ
ΑΛΛΕΣ ΕΝΑΓΓΕΙΕΣ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ σε 112 - 50

ΕΠΙΧΑΙΡΕΤΙΚΗ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΤΟΥΣ
GENERAL STATE ARCHIVE

1844 - ΕΔΡΑ η Βαλμάδα

7 J. *Streptomyces* sp.

Ο Δήμαρχος Θυάμου Γεώργιος Σκυλοδήμος

Sheld C. ²²⁷
Lafayette
Baptist No 3250000
1944-1945
A 20316
By 10-20-45
P. 1000000

2) *Aplolepis*
3) *Anochetus* *moniger*

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
των Εκλογών
Αναγνώστης Οικονόμου
από τη Φλωριάδα**

Κατάλογος Βουλευτικών Εκλογών 1850

- Ιω. Κορδάτος**
Ιω. Λεφός
Ιω. Μαλτέζου
Ιωά. Λάμπρου
Ιω. Μπαρδάκα
Ιω. Δημητρίου
Ιω. Τρεχιάς
Κώνστ. Αρβάλης
Κώνστ. Μπαλατίνης
Κώνστ. Φουσέκης
Κώνστ. Πρεβεζιάνος
Κώνστ. Καζναφέρης
Κώνστ. Ιω. Σπύρου
Κώνστ. Σεργιάννης
Κώνστ. Τολιάς
Κώνστ. Στεργίου
Κώνστ. Μουζέκης
Κώνστ. Καραδήμας
Λαμπράκης Ρίγανης
Λαμπράκης Τρεχιάς
Νικόλ. Πρεβεζιάνος
Νικόλ. Παππαγεωργίου
Πέτρος Καλιακούδας
Πάνος Ιωά. Σπύρου
Παππαγεώργης
Σπύρος Παντιώρας
Σπύρος Ιω. Σπύρου
Σταύρος Λάμπρου
Σπύρος Κατζιούλης
Στέργιος Δημητρίου
Τάτζης Πρεβεζιάνος
Φελούκας
Φώτης Μονάντερος
Χρ. Παντιώρας
Χρ. Μεριούνης
Χρ. Βλάχος
Χρ. Λεφός

Όνόματα από τη Βαλμάδα

1927 727. Lygophis 30 - - +
1927 728. Lygophis Tenuirostris 30 - - t

Χρ. Ζαρκαδούλας, Χαράλ. Παππαγεωργίου

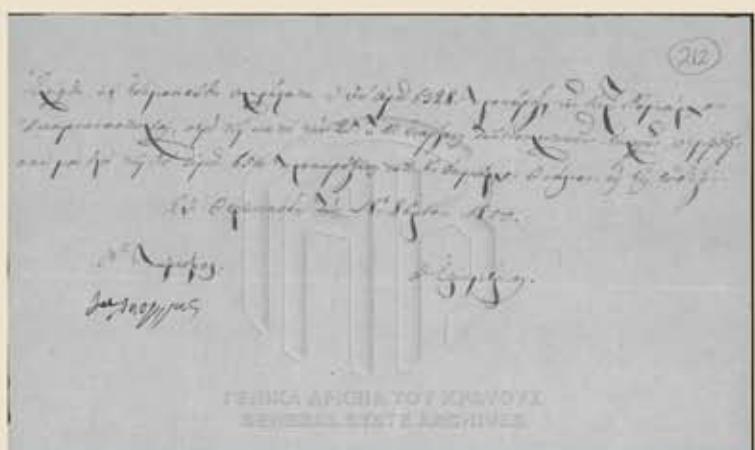

ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

TOYPIKA APXEIA
1515 μ.χ.

Valmada K.,
Valtozbolgesi,
Angelikastru kz,
Karluili
1.: TD 367/9
Βαλμάδα

**Mavrohor K.,
Valtoz,
Angelikastru kz: 6
Μαυροχώρι
Φλωριάδας**

9th August. 1850.

Er Depenorth dat 18^e Septemv. 1855.

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ (ΣΤΗ ΒΑΛΜΑΔΑ) ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ

Περπάτησαν ολόνυχτα. Ένιωθαν από τη μια μεριά, μια απερίγραπτη χαρά, κι από την άλλη, λύπη το καθώς ήτανε το αίμα των 12 συντρόφων τους, ξωπίσω, πάνω στη Βουλγάρα.

Έτσι από κει και πέρα, πεθυμούσανε, να εκδικούνται πιό τερο, τον καθ' οχτρό του τόπου.

Ξημέρωσαν σ' ένα χωριό του Βάλτου, στη Βαλμάδα...

Άκουσαν οι χωριανοί πως ήταν οι Κατσαντωναίοι και βγήκαν και τους υποδέχτηκαν με δάκρυα χαράς και ελπίδας.

Ζητούσαν τον καπετάνιο να πάει και σε σπίτια, να τον φιλέψουν ό,τι είχαν...

Μα εκείνος δεν είχε ώρα περισσότερη.

Τούφτανε μια σύναξη στο μεσοχώρι κι ένας λόγος...

Συγκεντρώθηκαν γρήγορα, κάμποσοι χωριανοί...

Ο Κατσαντώνης άρχισε να τους μιλεί, μ' ένα πλατύ χαμόγελο και μια μαγαλοκάρδια τρανού και αισιόδοξου επαναστατικού γηγέτη. Άλλα, και τους παρότρυνε, να τονε πλαισιώσουν.

- Αδέλφια μου, μη ξανακάνετε ποτέ σας τεμενά σ' όποιο βαλή, αφέντη. Νάμαστε περήφανοι που γεννηθήκαμε Έλληνες. Είναι καιρός ν' αναστηθεί το έθνος μας, και να χτυπήσουμε κατάκαρδα τη σαλβαρόκωλη γριά Τουρκία.

Όντας πιστεύει κάθε μια ψυχή στα iερά μας και στο δίκιο μας, ορθώνεται, αντρειώνεται, ξοφλάει κάθε τυράγνια...

Όλοι μαζί να βοηθούμε, να νικήσουμε τους Αλητασαλίδες.

Μόνο με τον αγώνα, αδελφωμένοι, θα φέρουμε το λυτρωμό.

Ομπρός ακολουθείστε τους οι πιο γεροί, για ν' αναστήσουμε τη μάνα Ρωμιοσύνη απόχει την πιο ένδοξη αρχαία ιστορία...

Εμείς οι κλέφτες είμαστε οι αποφασισμένοι, για να πεθάνουμε για σας, τη λευτεριά και την πατρίδα.

- Ζήτω η λευτεριά...

Έγρουξ' αυθόρμητα ένας ραγιάς βασανισμένος.

Κι ο Κατσαντώνης πήρε μια νάσα και συνέχισε:

- Ναι, τη λευτεριά που την ξυπνάμε από τον ύπνο της, και τη λογιάζουμε για όλους...

Η Κλεφτουριά μας δε χτυπάει πια σε πόρτες κουφοδούλων.

Ζυγώστε μας, βοηθείστε μας, κατά τη μπρόστη σας. Είν' ο αγώνας iερός κι ας χύσουμε το αίμα μας, να ζήσει ο νέος κόσμος.

Η Ρωμιοσύνη είναι το φως, οι πασάδες κι οι σουλτάνοι το σκοτάδι. Όσοι μπορείτε ακολουθείστε μας, για ν' αναστήσουμε το κακομοίρικο το γένος μας.

Ήρθε η μεγάλη ώρα!...

Δεν είναι πρέπο του Έλληνα να σκύβει το κεφάλι σε κάθε δόλιο τύρρανο, να στέκει ντροπιασμένος.

Ας ανοίξουμε τα μάτια και τ' αυτιά ν' ακούσουμε και στην Ευρώπη το τι γίνεται μετά την επανάσταση των Γάλλων, που ρίξανε σινιάλο σ' όλους τους λαούς: "Ελευτερία-ισότητα-κι αδελφωσύνη"...

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ...

Όλοι ζητωκραυγάσανε και δάκρυσαν απ' τη χαρά τους. Πολλοί τονε πλησίαζαν και τον αγκάλιαζαν και τον φιλούσαν. Κι ο Κατσαντώνης μιλούσε με ακράτητη και φλογερή συναίσθηματική λογοαρέσκεια.

Από την πίκρα της σκλαβιάς ας πεταχτεί η γλύκα της αυριανής ζωής!...

Είναι ντροπή εμείς οι λέβεντοι Γραικοί να στέκουμε μπρος στο χαμένο τον οχτρό, με χέρια σταυρωμένα.

Όλοι δ' είστε δύστυχοι και βαριοπονεμένοι, γενείτε απροσύνητοι, για νάστε δοξασμένοι.

Εμείς που οι πρόγονοί μας γέννησαν πριν δυο χιλιάδες χρόνια κάθε σοφία και λευτεριά και την δώρησαν σ' όλο τον κόσμο...

Πού να μαντεύανε το πώς, εμείς κατοπινά, θ' αφήναμε τη χώρα να Τουρκέψει!...

Ως και τα μελίσσια αδέλφια μου, σκοτώνουν τους κηφήνες, γιατί έχουν τσουχτερό κεντρί, και τεμπέλικο αβάσταγο.

Όποιος από σας θέλει να ρθει κοντά μας, τονε καλοδεχόμαστε και πάμε για την Άγια Μαύρα. Εκεί θα γένει σύναξη τρανή, των πρωτοπόρων του αγώνα.

- Έρχομαι καπετάνιε εγώ, στο νταϊφά σου κλέφτης.

Βγήκε αυθόρμητα και φώναξε ένα παλικάρι 18χρονο από τους Βαλμαδιώτες.

- Κι εγώ, κι εγώ, κι εγώ!...

Έγρουξαν άλλοι τρεις.

Κι εμάς τους δυο, γράψε μας, λεβέντη καπετάνιε.

Είπαν άλλοι, πεντέξι μ' ενθουσιασμό, και πήγανε να χαιρετίσουν τους δίκιο τους.

- Ήθελα 'ρχόμουνα κι εγώ. Να πολεμήσω θέλω... Μα...πήραν οι Τούρκοι τον πατέρα μου στις φυλακές στα Γιάννενα!... Κι άλλο προστάτη δεν αφήνω στα ορφανά μου αδέλφια τα μικρά!...

Παραπονέθηκε ένας άλλος νιός, σε μια γωνιά θλιμμένος. Κι ο Κατσαντώνης τ' απαντάει:

- Καημένε μου! Αυτό το πένθος το κακό, πολλοί τόχουμε ζήσει!...

Δεν είναι σπίτι, φαμιλιά, που να μην έχει θύμα, όπου οι Τούρκοι να μην έκαναν της χαλασίας το κέφι. Και τα δικά μου γονικά τα πέθαν' ο Αλής με τα βαριά παιδέματα, στα σκοτεινά μπουντρούμια.

Κείνη τη στιγμή, μια κοπέλα ορφανή, μελαχρινή και βαριολυπημένη, άρχισε να κλαίει αυθόρμητα, καθώς επαραλλήλισε ο καπετάνιος το δίκιο παράπονο του νιού, με των γονιών του το χαμό.

Ξάφνου όλοι έστριψαν τα μάτια τους κατά την κόρη πόκλαιγε, κι ήθελε κάτι να πει και δεν αποτολμούσε.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 15

Χρειάζεται να σκάψεις για τις ρίζες. Είναι εκεί μέσα σε αφράτο παχί χώμα. Συνήθως κόβεις από πάνω τα ρίκια για προσανάμματα, αλλά στην ανάγκη ψάχνεις βαθιά με το σκαμπάνι. Θα ισρώσεις λίγο, αλλά θα αποζημιωθείς με τον υπέροχο βολβό. Μετά, κάτω από σκιά θα τον πελεκήσεις, θα βγάλεις τα μαύρα, θα τον λειάνεις και θα ψάξουν να σε βρουν για την αξία του. Τα λίγα κέρδη σου, αρκετά για φαγητό στην οικογένεια. Θα ευλογήσουν τα χέρια σου, θα ευλογήσεις τον τόπο σου. Κι αύριο ξανά θα ματαπάς να ψάξεις να βρεις τις ρίζες σου. Μην κουραστείς να ψάχνεις, είναι εκεί για σένα.

Κι αν λιγοστέψουν οι ρίζες, κι αν δεν έχουν πια πέραση, μην απογοητευτείς. Ο λόγγος θα τις θρέφει για σένα. Μια μέρα θα σε αποζημείωσει ξανά. Θάρθουν νέοι καιροί που θα αποζητούν τις ρίζες. Δείξε τους το θησαυρό, μάθε τους να σκάβουν, να πελεκούν και να λειάνουν. Είναι η ανάγκη των δικών τους καιρών.

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ (ΣΤΗ ΒΑΛΜΑΔΑ) ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 14

Οι πλαΐνοι την παρηγόρισαν, για να μερώσει, μα εκείνη τίποτε. Ο Κατσαντώνης συμπόνεσε το κλάμα της και διέκοψε το λόγο του.

Κατέβηκε από το πεζούλι πόστεκε και μιλούσε και τηνε σίμωσε με μια σιωπηλή ενατένιση, σαν κάποια δύναμη μαγνητική, ένα ακαθόριστο αδελφικό συναίσθημα να τονε τράβηξε κοντά της!...

Όλοι σωπαίνανε και καρτερούσανε το τι θα πει ο καπετάνιος, μ' αγωνία.

Εκείνη σιγοτέλευε το κλάμα της, με ρυθμικούς αναλυγμούς που χόρευαν τα στήθια.

Ο Κατσαντώνης την κοίταξε παράξενα και στοργικά μέσα στα βουρκωμένα μάτια της!...

Ήταν καταρομάλλα, είχε μια ελιά στο μάγουλο, λιγάκι αγριομάτα, κι όμοιαζε ημερούδικη λαφίνα φοβισμένη.

Τον αντιθώρας σεμνά, με μια λαχτάρα αόριστη και μπερδεμένα αισθήματα.

Στα δάκρυά της άγιαζε και εξαγνίζόταν ο πόνος της αβάσταχτης σκλαβιάς, και της πικρής ορφάνιας!...

Τον καπετάνιο τον πλημμύρισε ακράτητη συμπόνια, πρωτόγνωρη, ανεξήγητη. Και ξαφνικά, κάτι ανανόσης από τα παιδικά του χρόνια, πίσω δεξά κι αλαργινά, απάνω στο ψηλόραχο ξαγγαντοχώρι Βασταβέτσι....

Θυμήθηκε την ελιά που 'χε στο μάγουλο, η Κατερίνα η αδελφή του!...

Τ' αδέλφια οι Μακρυγιανναίοι, όταν επρωτοβγήκανε στα βουνά την είχαν μικραφήσει. Ήταν η μόνη θυγατέρα του φτωχοτέλιγκα πατέρα.

Είχε χάσει από χρόνια γονείς κι αδέλφια, και κάποιος συγγενής την είχε πάρει ψυχοπαίδι...

Την αγαπούσε σαν κοπέλα του, και ζούσε στη Βαλμάδα.

Έτσι, σα βρέθηκεν εκεί, ανάμεσα σε χωριανούς, κι ο Κατσαντώνης της εθύμησε το δράμα των γονιών της, εύλογα αναλύθηκε στο πονεμένο κλάμα. Σ' αυτό ξαλάφρωνε πολλές φορές ανείπωτα την πικροψυχοπόνια. Κι όλο διπλοκοιτιόταν με τον Κατσαντώνη αμήχανα, και ράχιζε η καρδιά της.

Δεν είχε το θάρρος να του πει πως με τον ίδιο τρόπο έχασε κι αυτή, τα γονικά φυλακισμένα!...

Όμως ο Καπετάνιος τηνε γνώρισε.

- Ποια είσ' εσύ, και γιατί κλαις, και μούκοψες το λόγο;

Είχα κι εγώ μια αδελφή, με την ελιά πόχεις εσύ, κι ορφάνεψε μικρούλα!...

- Εσένα πώς σε λένε;

- Ρίνα, Κατερίνα.

- Ρίνα;... Μένει κατάπληκτος ο καπετάνιος.

- Ναι, ήμουνα κάποτε κι εγώ μοναχοθυγατέρα... Και μου εφόνεψ' ο Αλής τη μάνα, τον πατέρα!...

- Και πώς εβρέθηκες εδώ;

- Με πήρε ένας συγγενής, με γλύτωσε, και μ' έχει σα δική του...

Ο Κατσαντώνης δεν κρατιότανε από την αναπάντεχη αδελφική χαρά του. Ήταν πια βέβαιος πως έβλεπε, ύστερα από 20 χρόνια αγώνες, πολέμους και περιπέτειες, τυχαία κι απροσδόκητα, την αδελφή του Ρίνα.

- Και πώς λεγόταν ο πατέρας σου Κατερινιώ;

- Ήταν ο Μακρυγιάννης, τσέλιγκας, από το Βασταβέτσι.

Ευθύς βουρκώσανε τα μάτια του. Κι ενώ τριγύρα οι Βαλμαδιώτες τους κοιτούσανε βουβοί, την έσφιξε στην αγκαλιά του πατρικά, και τηνε φίλησε στη μπάλα.

- Είμαι α αδελφός σου Ρίνα μου.

- Ποιος αδελφός μου;

- Ο Αντώνης.

Βαθιά συγκινημένη αδελφή, είχε πολυσαστίσει.

- Μμ, που ξέρω εγώ αν είσ' εσύ ο Αντώνης Μακρυγιάννης; Εγώ είχα τέσσερα αδέλφια μεγαλύτερα, κι αφότου πήραν τα βουνά... δεν άκουσα ποτέ να λεν για κλέφτες Μακρυγιάννηδες...

- Είμ' ο Αντώνης αδελφή, μα στον αγώνα, είμ' ο Κατσαντώνης.

Και τ' άλλα μας τ' αδέλφια κι όλοι οι κλέφτες, αλλάζουμε ονόματα, έχουμε παρανόμια.

- Αν είσ' αδελφός μου πάρε με στην Κλεφτουριά, να γδικηθώ τους Τούρκους.

- Όχι εσύ να μείνεις εδώ που είσαι Ρίνα μου, και θα σου φέρω τώρα και το Γιώργο μας τον αδελφό πόχω μαζί μου να ιδωθείτε.

Όμως κείνη την ώρα ένα μαντάτο ήρθε... πως δυο χιλιάδες Τούρκοι με το Μουχτάρ Αλή και τον Πασόμπεη και μ' εκατό ντερβεναγάδες αρχηγούς, πέρασαν τον Καρβασαρά, κι απογκαϊλιάζαν οι ράχες.

Είχανε διάτα απ' το βεζύρη να κυνηγήσουν τους Κατσαντώναίους, πούχαν ξεφύγει απ' το Βάσιαρη...

Ένας ήλιος βαρούσε, με τ' αυγινά ροδόφτερα τη γη, τον ουρανό, κι αποδιαλάμπιζε και θέρμαινε όλα τα μέρη εκείνα.

Μέσ' στο καλοκαίρι, φύσης απότομα έν' αγέρι σα λιβανιώτικο φυσούνι. Σήκωσε σκόνη, μύρισε σβουνιά στη σύναξη στο μεσοχώρι και πάλι ανανιώθηκε κι ευώδιασε, έηρή σπαρτίλα, τρίφυλο, χαμόμηλο κι μέντα.

Ο Κατσαντώνης δεν είχε πια καιρό. Μήνυσε του Χασιώτη... Ήρθε κι ο Γιώργος γνώρισε την αδέλφή... Τη φίλησαν και τους ασπάστηκε και χώρισαν γοργά.

Οι πεντέξι Βαλμαδιώτες νιοί έζωσαν άρματα και κίνησαν κοντά στο νταϊφά...

Οι άλλοι τρύπωσαν στα σπίτια τους.

Σε λίγην ώρα άφησαν οι κλέφτες το χωριό και πήραν τις πονηρές κι αθέατες στρατούλες για τις Γούστρες... Ενώ ο καπετάνιος έστειλε στη Λευκάδα μήνυμα... για να τους περιμένουν...

ΝΙΩΣΕ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

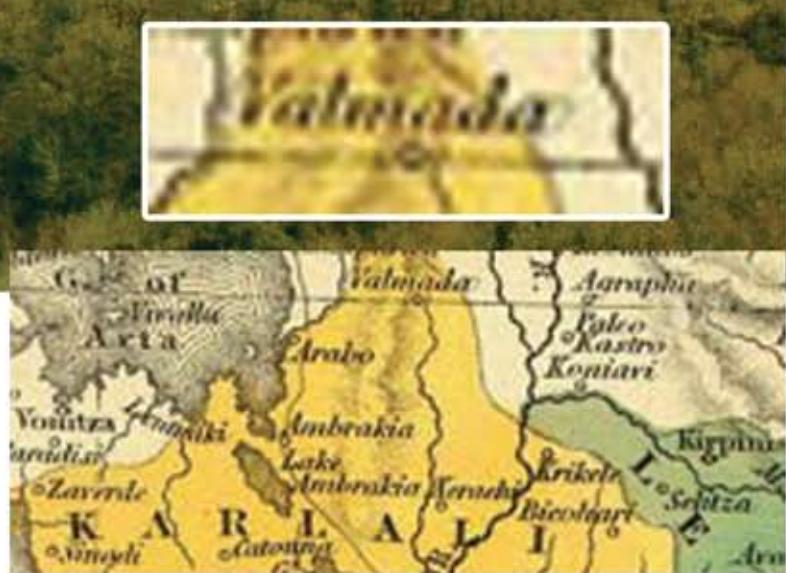

Ξεχώρισε τα παραμύθια από την πραγματικότητα. Όταν άλλαξαν οι καιροί, όταν αλλάζουν οι καιροί πολλά μπερδεύονται. Ξεχώρισε την ίρα από το σιτάρι. Από το σιτάρι θα κάνεις λειτουργίες, την ίρα ρίξ' την πίσω για χλόη.

Νέα και νέες μου, πρώτα να ευχηθείς να ασπρίσουν τα μαλλιά σου. Πολλά τότε θα δεις και θα ζήσεις. Η πραγματικότητα θα ξεπερνά τα παραμύθια.

Όταν νιώσεις ότι μπορείς να αλλάξεις όλο τον κόσμο, κάντο. Έχεις παράδειγμα τους ήρωες σου. Το έκαναν και με την τελευταία τους πνοή!

Κάθε ταξίδι, μικρό ή μεγάλο έχει την αξία του. Αρκεί να είναι το δικό σου. Και πάντα κράτα το μέτρο, μην εφτελίζεις τη ζωή σου ή των άλλων, σταμάτα πριν από αυτό και θα σου ξαναδωθεί η ευκαιρία. Είσαι μοναδικός, θα το βλέπουν, μην το δείχνεις. Τα ψέματα ντρέπονται και τα ίδια. Πρόσθεσε τη δική σου αλήθεια.

Ἄντι γύρων ἐν ταῖς πόλεσι, οὐδὲ δικαὶος ἀναγνώστης,
ἀναλογούον πανοπλίαν εἰς εἴρηστον,
εἰς τὸν περιβόλιον τοῦ Λαυρίου σχεδόνας,
τὴν τῆς προφέτης οὐκ εἴρηστον διγύρων.